

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

D. Ioannis Ivsti Lanspergii Carthvsiani, Natione Bavari, Opvscvla Spiritvalia

ab ipso Autore partim Latinè, partim Germanicè euulgata

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1630

Sensuum custodia virginibus quàm sit necessaria. Can. XVI [i. e. XIV].

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45857](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45857)

Quid enim *o* sponsa mea putas prodesse ad tempus se castum, pudicum ac mundum seruare, & aliquanto post deficere, seipsum modo quocumque polluere? Nunquid talis virginum gloriam, imò virginum aureolam obtinebit? Nunquid huiusmodi poterit dicere canticum, quod dicent incorrupti, ac nulla carnis libidine sedati? Semel testatus sum, & adhuc dico, minimè gentium. Quis ergo hanc gloriam consequetur? Audi Euangelistam meum. *Qui perseverauerit vsque in finem, hic saluus erit*, hoc est, qui in corde suo proposuerit ad sempiternam meam gloriam inuolabiliter suam custodire puritatem virginalem, non per annum vnum, aut alterum, sed omnibus diebus vitæ suæ vsque in finem, iste hoc honore dignus iudicabitur, impetrabitque à me singulare quoddam ac diuinum munus, quod solis martyribus, doctoribus, & virginibus ob sui certaminis ac laboris difficultatem, iam iamque consecuta: victoriæ tribui solet. Quod si de tu assequi concupiscis, quæ iam breuiter docui custodire satage, & caue diligenter, ne quid horum omittas, alioquin magnam salutis tuæ facies iacturam. O sancta perseverantia tu verè singularis summi regis filia, tu finis virtutum & consummatio: sine te neque qui pugnat victoriam, nec palmam victor consequetur. Tu nutrix es ad meritum, tu mediatrix ad præmium, tu foror patientiæ, tu constantiæ filia, tu charitatis in dissolubile vinculum, tu totius sanctitatis propugnaculum. Hanc si quis tollat, nec obsequium mercedem, nec beneficium, gratiam, nec laudem sortitudo habebit. Sola est, cui æternitas redditur, vel potius quæ perseverantem æternitati reddit sicut ipse loquutus sum. *Qui perseverauerit vsque in finem, hic saluus erit.*

Apo. 14.
Mat. 10. & 14
Aureola quibus nam præstetur.
Perseuerantia quanta laude digna sit.
Mat. 10. & 14

Sensuum custodia virginibus quam sit necessaria.

CANON XIV.

His iam omisis, *o* filia docebo te quæ fugere debeas, vt tam mente, quam corpore incorrupta permanere possis. Primo, omni qua potes diligentia habebis sensuum custodiã, ex quorum neglectu penè omnia viciarum prodeunt monstra, multique magna etiã sanctitate præditi per hunc in extremã vsque deuenere miserã, vt puer meus sanctus Dauid, cui & si testimoniũ præbuerim, quæ inuenissem virũ secundum cor meũ, nihil è minus per abusum & sensuũ irrefrenationẽ, in adulteriũ simul & homicidium cecidit. Hinc ipsemet postea cautior factus, orare cepit: *Auerte oculos meos ne videant vanitatem.* Et Sapiens: *Auerte oculos tuos à muliere sumpta. Propter speciem enim mulieris, multi perierunt.* Itemque: *Virginem ne conspicias, ne scandalizetis in decore eius.* Et sicut hæc de iuuenibus dicta sunt, ita & de puellis, puta, multò fragilioris sexus, intelligi valent & debent, vt acutè & sollicitè sensus suos exteriores ab omni euagatione cohibeant, ne illis contingat quod Sancto Prophete Dauid: Et quod quondam per Prophetam meum prædictum est. *Inuani mors per fenestras suas:* hoc est, peccati oblectatio, siue peccati consensus, per quæ generatur mors animæ, intrant per fenestras, scilicet incustoditos sensus. Vnde multi secretissimorum meorũ penitus ac lucidius huiusmodi damna ex incauta sensuum custodia nascentia præuidentes, non fuerunt ausi ne proprium quidem intueri nudum corpus ne tentaret eos, qui meos solet tentare electos, sathanas, & hoc vel maximè ob castissimum amorem, quem erga me gerebant, ne per suã negligentiam à meæ diuinitatis amore separarentur, aut aliquid intro reciperent, quo diuinitatis meæ præsentiam offenderent, aut demum aliquam cordis, in quo ego,

Re. 9. & 10.
Psal. 86.
2. Reg. 11.
Psal. 118.
Eccle. 9.
ibidem.
1. Reg. 1.
Hier. 9.
Castitas quorundam sanctorum quanta fuerit.

ingiter habitare delector, maculam contraheret, per quæ (vt verissimum est, illicq; timuerunt) meam operationem impedissent.

Gregor.

Sensum in-
custodiam
quænam ma-
la se quætur.
Galar. s.
Curiositas
sensuum
quæ mala
pariat.

Verùm sicut dicit plerunq; solet: lacula præuisa minus feriunt, ita & ego ex multis, pauca vitiorum tibi genera ob oculos ponæ ex incuria seu sensu immortificatione originem ducetia: quæ si studiosè fugeris, non dubium quin coru quoque pericula declinabis. Hinc prodeunt fornicationes, adulteria, homicidia, comestationes, ebrietates, furta, carnis detestanda voluptates, malæ & de proximo suo suspensiones, ira, rixæ, contentiones, amulationes, temeraria iudicia, scurrilitates, morum leuitates & meorum tandem diuinorum præceptorum obliuio. Quid plura? Hoc postremo non puto reticendum, quod fons elationis, incencium libidinis, violatio castitatis prodeunt quasi ex quadam scaturigine ex sensu curiositate: quoniam discedente mète à fonte vitæ, à lumine veritatis, à delectatione spiritali quàm in se inuenire poterat, fornicatur in pulchritudine & amore creaturarum, & moritur atque suscipitur à prætereunte seculo, & conformatur eidem. Hi sunt curiosi animi & immortificati sensus fructus, quos si quis comederit, inueniet mortem, & perdet vitam, me scilicet sponsum coelestem, qui sum via, veritas & vita omnibus in me credentibus meq; amantibus.

Ioan. 14.

Vestium ornatus curiosus quam sit virginibus vitandus.

CANON XV.

Secundo, summè tibi vitanda est omnis, tam interna, quàm externa curiositas, somnis pompa, omniumq; vestium & ornatus superfluitas, similiter curiosus incessus ceruix erecta, oculorum nutus & hisce similia vanitatum & leuitatù signa, quibus hominum in te oculos posses prouocare. Nã audisti forsã quid de talibus beatus Augustinus spiritu meo repletus, dixerit: Dominica (inquit) virgo, nec ornatu capitis, nec habitu comæ, nec oculis erectis & latis: sed depressa ceruice & vultu in terram demisso procedat, ne iuueniles inducat amores, & ne alijs causa perditionis existat, quamuis ipsa peccat. Item & beatissimus Hieronymus eodem repletus spiritu, ait: Si vir aut mulier, vir aut iuuenis se ornauerit, & vultus hominum in se prouocauerit, & si nullum inde malum sequatur, tamen æternum supplicium patietur, quia venenum præbuit, si fuisse qui biberet. De quoque Cyprianus ait: Serico & purpura induta, Christum induere non possunt: auro, & margaritarum monilibusq; ornata, ornamenta mentis & Dei gratiam amiserunt. Hinc perpende quid conferat, quidve emolumenti secum aduehat curiositas, vestiumq; ornatus & pompa, quam omnes amici mei tanto studio fugierunt ac execrati sunt, vt nisi vilissimis essent contenti vestimentis, insipientes in autorem fidei & consummatorem Iesum, hoc est, me Dominum ac sponsum suum: qui cum diues essem, omniaq; in manu mea haberem, elegi paupertatem & abiectionem, omniumq; rerum inopiam, solatq; ac vnica fui, quamdiu in tercis degi, indutus tunica, quam mihi veneranda parens mea proprijs texuit manibus. Ioannes in super Baptista, quo inter natos mulierum maior non surrexit: meæ paupertatis animatus exemplo, vestitu ex camelorum pilis contexto, est vltus: sed quantum per hoc à me laudatus sit, turbisq; commendatus, Euangelista meus minimè tacuit. Quid enim inquit existis in desertum videre? hominem mollibus vestitum? Ecce qui mollibus vestiuntur in domibus regnum sunt. Quid quæso est homo pretiosis ornatus vestibus, nisi sepulchri foris

August.

Hieron.

Cypria.

Vestium
pompa vt
omnes Dei
amici sint
execrati.
Heb. 12.
1. Cor. 3.
Ioan. 13.
Mat. 23.

Ibidem.
Vestibus
splendidis
ornatus ho-
mo quid sit.